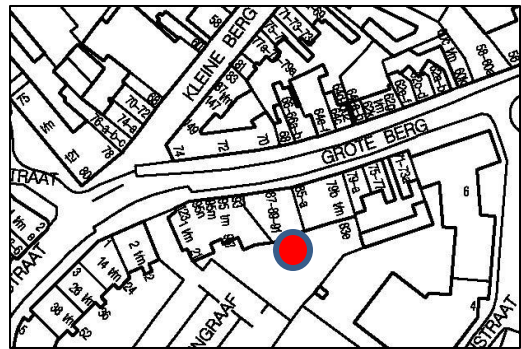

Grote Berg 87-91

Datum van aanwijzing: 3-2-2009

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Woningcomplex, 1927.

De Grote Berg is samen met de Kleine Berg een van de belangrijkste doorgaande wegen naar Gestel in de stadswijk De Bergen. Deze straat loopt vanaf het kruispunt met de Kerkstraat (vroeger stond hier de stadspoort Hooge Vonder) tot aan de Hoogstraat, op het punt waar de Kleine en Grote Berg bij elkaar komen. (Hier stond vroeger het Pannenhuis.) De straatnamen Grote en Kleine Berg zien we voor het eerst rond 1740 in de archieven verschijnen. Vóór die tijd was de algemene benaming "Bergh" gebruikelijk. Tot circa 1820 werd het hele gebied van De Bergen hoofdzakelijk als akker- en bouwland gebruikt. Alleen aan de Grote en Kleine Berg stond enige bebouwing. Rond 1820-1830 werden veel nieuwe, voornamelijk eenlaags arbeiderswoningen gebouwd in De Bergen. De Grote Berg is lange tijd een woonstraat voor arbeiders geweest. Vanaf de eerste helft van de twintigste eeuw verschenen er woonhuizen voor rijkere mensen en ook winkelpanden en bedrijfspanden.

Grote Berg 87-91 is een **rijk gedecoreerd drielaags dubbel woningencomplex**, gebouwd met kenmerken van Art Deco en de Amsterdamse School. Het pand is uitgevoerd in schoon bi-chroom metselwerk van rode en rozerode stenen in halfsteens verband. De indeling van vensters en erkers is in het gehele pand asymmetrisch. Het pand heeft een plat dak. Volgens bouwtekeningen uit 1927 heeft het pand ook een centrale kelder.

Het gebouw heeft een circa 1.20 meter hoge plint van rode bakstenen. In de pui op de begane grond bevinden zich drie toegangsdeuren in portieken. Deze deuren zijn symmetrisch geplaatst. De portieken zijn licht versierd door stenen in reliëf. Boven deze drie deuren bevinden zich horizontale grijs-betonnen afdakjes met daarboven vierkante verdiepte pseudo-bovenlichten met drie geglazuurde paarse verticale kolommetjes.

Verder bevindt zich in de pui aan de linkerzijde een originele groene houten poort met veel details in reliëf in Art-Deco stijl. Boven de poort bevindt zich een vierledig bovenlicht. Rechts van de poort bevindt zich een zesruits venster. Tussen de middelste en de rechtse deur bevindt zich een combinatie van een venster met een deur. De benedenverdieping en de eerste verdieping worden gescheiden door een grijs geschilderde betonnen puibalk.

Zowel boven de poort links als boven de raam-deurcombinatie rechts bevinden zich erkers die van de eerste tot de tweede verdieping een verticaal geheel vormen. De erkers op de eerste verdieping hebben aan de bovenzijde grijs geschilderde betonnen lateien, terwijl de erkers op de tweede verdieping aan de bovenzijde voorzien zijn van driedelige kroonlijsten. Verder bevinden zich op de eerste en tweede verdieping diverse vensters, kleine en grotere. Symmetrisch zijn de bolvormige versieringen die zich boven de vensters in de linker-, middelste en rechtertravee bevinden. De symmetrie wordt gevormd doordat deze versieringen zich direct boven de toegangsdeuren op de begane grond bevinden. Aan de bovenzijde van de gevel bevindt zich over de gehele breedte een reliëfband in rode stenen en daarboven een even brede fries met een zwart-wit geglazuurd dambordmotief. Hier weer boven bevindt zich een strook met grijze gesmoorde tegels in reliëf. De

Gemeentelijk monument

linker- en rechtertravee zijn aan de bovenzijde iets hoger uitgebouwd dan de rest van de gevel. Eenzelfde verschijnsel zien we bij het pand Stratumseind 49.

Het pand werd in 1927-1928 gebouwd als "magazijnen, kantoren en bovenhuizen" voor de glas- en verhandel Hub. De Haan. Architect is F. Wolters uit Eindhoven. Deze Wolters was overigens tevens o.a. architect van het rijksmonument Markt 23a (1925), gemeentelijk monument Vestdijk 84 (Leo Schellens, 1927) en de verschillende andere beeldbepalende panden. Wat bijzonder is, is dat de gehele voorgevel uit 1928 stamt. Alle elementen zijn nog origineel, met uitzondering van de glas-inlood bovenlichten van alle vensters, die zijn verdwenen.